

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2010/2272(INI)

30.5.2011

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par personu ar invaliditāti mobilitāti un integrāciju un Eiropas stratēģiju
invaliditātes jomā (2010–2020)
(2010/2272(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Elisabeth Morin-Chartier*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka Eiropas 2010.–2020. gada stratēģijai ir jāveicina:
 - Eiropas Savienībā dzīvojošo 80 miljonu cilvēku ar invaliditāti, jo īpaši sieviešu, sociālā integrācija;
 - šo cilvēku aprūpētāju, galvenokārt sieviešu, darba atvieglošana;
 - iesaistīto pušu informētības palielināšana un to rīcības saskaņošana atbilstoši skaidri noteiktajiem mērķiem un ieteikumiem;
 - cīņa pret divkāršo vai pat daudzkāršo diskrimināciju, no kuras cieš sievietes ar invaliditāti, jo pastāv cieša saistība starp invaliditātes, dzimuma, nodarbinātības un izglītības jautājumiem;
 - personu ar invaliditāti pienācīga integrācija, kas ir nozīmīgi ne vien viņām pašām, bet arī bagātina sabiedrību kopumā;
2. uzsver, ka ekonomiskās krīzes dēļ dažas ES dalībvalstis ir samazinājušas finansējumu palīdzībai invalīdiem, kas atstās negatīvu iespaidu uz to sieviešu izglītības, sociālajām un ekonomiskajām vajadzībām, kurām ir ģimenes pienākumi;
3. pauž nožēlu par to, ka Komisijas paziņojumā par Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā nav iekļauta dzimumu līdztiesības integrēta perspektīva vai atsevišķa nodaļa par dzimumspecifiskiem invaliditātes jomas politikas virzieniem, neraugoties uz to, ka sievietes ar invaliditāti bieži ir nelabvēlīgākā situācijā nekā vīrieši ar invaliditāti un viņas daudz biežāk cieš no nabadzības un sociālās atstumtības; aicina Komisiju un dalībvalstis, īstenojot Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā 2010.–2020. gadam, ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektus un aicina dalībvalstis attiecībā uz sievietēm ar invaliditāti izstrādāt valsts stratēģiju, tajā aptverot jomas, kas iekļautas ES nesen ratificētajā ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām;
4. aicina Komisiju un dalībvalstis savākt detalizētus un uzticamus statistikas datus par reālo situāciju, ar ko saskaras personas ar invaliditāti, aptverot dzimuma, invaliditātes un vardarbības jomas, izstrādāt gada ziņojumus par šo personu situāciju dažādās dalībvalstīs, kā arī savākt uzticamus datus par aprūpētāju situāciju;
5. uzsver diagnostikas un savlaicīgu risinājumu nepieciešamību, lai pēc iespējas vairāk cilvēku ar invaliditāti varētu kļūt neatkarīgi, iegūt integrējošu izglītību, iesaistīties darba dzīvē un izmantot savas sociālās tiesības, lai viņi sabiedrībā nenonāktu mazaizsargātā stāvoklī un viņus smagi neapdraudētu diskriminācija, nabadzība un sociālā atstumtība;
6. uzsver, ka cilvēki ar invaliditāti neveido viendabīgu iedzīvotāju grupu un ka politikas virzienos, kā arī pasākumos, kas tiek plānoti attiecībā uz viņiem, ir jāņem vērā šī

neviendabība, kā arī tas, ka dažas grupas, piemēram, sievietes ar invaliditāti saskaras ar vēl citām grūtībām un dažādiem diskriminācijas veidiem;

7. uzsver, ka veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība ir prioritāte; atzīmē, ka lielākā daļā valstu uz dzimuma un invaliditātes jautājumiem veselības aizsardzības un sociālo pakalpojumu jomā nav attiecināti vieni un tie paši tiesību akti, kā rezultātā sievietes ar invaliditāti bieži vien saņem veselības aprūpes pakalpojumus, kas paredzēti sievietēm kopumā vai cilvēkiem ar invaliditāti kopumā, bet tie reti ir paredzēti tieši viņām kā sievietēm ar invaliditāti;
8. norāda, ka lielākajā daļā Eiropas Savienības valstu trūkst pieejamu augstas kvalitātes aprūpes pakalpojumu par pieņemamām izmaksām, kā arī aprūpes darbs nav vienlīdzīgi sadalīts starp sievietēm un vīriešiem, kas savukārt negatīvi ietekmē sieviešu iespējas piedalīties visos sociālās, ekonomiskās, kultūras un politiskās dzīves aspektos;
9. uzsver, ka apmācības ietvaros jāizglīto veselības aizsardzības darbinieki un skolotāji, kā arī jāinformē vecāki un skolotāji par visiem invaliditātes veidiem, jo, neraugoties uz to izplatību, daži no tiem netiek pienācīgi izprasti;
10. norāda, ka bieži vien sievietes (mātes) uzņemas bērna invalīda aprūpi, veic medicīnas, izglītošanas un administratīvos pasākumus, kas negatīvi ietekmē viņu karjeru; aicina dalībvalstis pienācīgu uzmanību pievērst problēmām, ar ko saskaras bērnu invalīdu vecāki, kuri daudzos gadījumos nevar iesaistīties darba tirgū, kā arī veicināt politikas viņu atbalstam; aicina dalībvalstis uzlabot darba laika elastību, lai šīs sievietes vairs netiktu izslēgtas no darba tirgus;
11. uzsver, ka jāmudina dalībvalstis sociālās nodrošināšanas sistēmās un attiecībā uz pensionēšanos ņemt vērā cilvēka ar invaliditāti aprūpētāju, parasti sieviešu, līdzdalību un neapmaksāto darbu; uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš šīm sievietēm;
12. konstatē pārmaiņas, ko panākušas bērnu vecāku un cilvēku ar invaliditāti asociācijas, kuras bieži vada sievietes; aicina darbību šādās asociācijās ņemt vērā, atzīstot iegūto profesionālo pieredzi, un aicina dalībvalstis apmainīties ar paraugpraksi šajā jomā;
13. norāda — tā kā vecuma grupā pēc 60 gadiem ir augsts sieviešu īpatsvars, tajā ir arī augsts vecāka gadagājuma sieviešu ar invaliditāti īpatsvars, un šīs sievietes bieži vien apdraud nabadzība; tādēļ mudina dalībvalstis attīstīt pieejamību un ieviest atbalsta pasākumus cilvēkiem ar invaliditāti un viņu aprūpētājiem;
14. prasa, lai Komisija topošajā Eiropas Pieejamības aktā īpašu, nepārprotamu uzmanību veltītu dzimuma un invaliditātes jautājumu saistībai, kā arī nodrošinātu, ka tiek izskatīti visi jautājumi, kas būtiski attiecas uz sievietēm ar invaliditāti;
15. uzsver, ka sievietes ar invaliditāti bieži kļūst par vardarbības un visāda veida ļaunprātīgas izmantošanas upuriem; aicina dalībvalstis ieviest atbalsta mehānismus un veikt stingrus pasākumus cīņā pret visiem vardarbības veidiem, ar ko jāsaskaras cilvēkiem ar invaliditāti, jo īpaši sievietēm, vecākiem cilvēkiem un bērniem, kas bieži kļūst par garīgas, fiziskas un seksuālas vardarbības upuriem; norāda, ka gandrīz 80 % sieviešu ar invaliditāti ir vardarbības upuri un ka seksuālās vardarbības risks viņām ir augstāks nekā citām

sievietēm; pauž nožēlu, ka ES un valstu tiesību aktos ekspluatēšanas, vardarbības un ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai bieži vien nav pievērsta pietiekama uzmanība invaliditātei; ierosina dalībvalstīm apsvērt iespējas izstrādāt valsts stratēģijas par tiesas pieejamību sievietēm ar invaliditāti un viņu aizsardzību pret ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu veikt pētījumus par meiteņu un sieviešu ar invaliditāti situāciju saistībā ar vardarbību;

16. vērš uzmanību uz to, ka sievietēm ar invaliditāti ir grūtības piekļūt darba tirgum, un piebilst, ka viņas ir jānudina turpināt izglītību, apgūt īpašas prasmes ar piemērotu profesionālo apmācību, piedalīties mūžizglītības programmās un izmantot jaunās informācijas un saziņas tehnoloģijas, vienlaikus ar pozitīvām ierosmēm un atbilstīgu finansējumu stimulējot uzņēmumus viņas pieņemt darbā, un ka dalībvalstis jo īpaši ir jānudina pieņemt politikas virzienus attiecībā uz tādas informācijas pieejamību, kas pielāgota dažādu invaliditātes veidu vajadzībām; aicina arī steidzami īstenot tiesību aktus, lai veicinātu un finansētu programmas, kas palīdz personām ar invaliditāti integrēties darba dzīvē, tādējādi sekmējot sadarbību apvienību, fondu, NVO un uzņēmumu starpā;
17. aicina dalībvalstis izstrādāt tādas kvalitatīvus un visiem pieejamus dzīvesvietu modeļus, kas būtu piemēroti gan dzīvei atsevišķi, gan kolektīvi;
18. uzsver, cik svarīgi ir optimizēt ES finansēšanas instrumentu, jo īpaši struktūrfondu, izmantošanu, lai veicinātu personu ar invaliditāti piekļuves iespējas un nediskriminēšanu, īpašu uzmanību veltot sievietēm, kas bieži saskaras ar dažādiem diskriminācijas veidiem, kā arī programmās laika posmā pēc 2013. gada veicināt šādiem pasākumiem paredzētu finansēšanas iespēju redzamību;
19. aicina dalībvalstis veicināt informēšanas kampaņas par personu ar invaliditāti un jo īpaši sievieti ar invaliditāti stāvokli;
20. prasa aktivizēt Eiropas fondus, kas paredzēti komunikācijas kampaņām un izpratnes veicināšanas pasākumiem, tādā veidā, lai tie sniegtu labumu sievietēm ar invaliditāti;
21. aicina dalībvalstis atbalstīt sievieti ar invaliditāti pārstāvību lēmumu pieņemšanas procesā, lai nodrošinātu, ka tiek aizsargātas viņu intereses un tiesības;
22. uzsver — lai mazinātu šķēršļus, kas personām ar invaliditāti traucē Eiropā brīvi pārvietoties, ir jāapstiprina Eiropas Mobilitātes karte;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot politikas virzienus, kas palīdzētu personām ar invaliditāti, jo īpaši sievietēm un bērniem, saglabāt savu autonomiju un pilnībā integrēties sabiedrībā; šajā sakarībā aicina Komisiju atbalstīt paraugprakses apmaiņas programmas starp dalībvalstīm un jo īpaši izvērtēt to, kāda nozīme ir personu ar invaliditāti personīgajiem palīgiem, un to, kādā veidā viņi palīdz atvieglot personu ar invaliditāti ikdienas dzīvi un veicina viņu patstāvību;
24. uzsver — lai labāk integrētu personas ar invaliditāti, ir izšķiroši svarīgi nostiprināt viņu tiesības attiecībā uz sabiedriskā transporta pieejamību, kā arī viņu tiesības gaisa transporta izmantošanā;

25. uzsver, ka sievietēm ar invaliditāti ir tiesības saņemt tās priekšrocības, ko nodrošina dažādu jauno tehnoloģiju izstrādājumu un pakalpojumu straujā attīstība, jo tas dos viņām iespēju brīvi piedalīties integrējošā informācijas sabiedrībā, kurā nepastāv šķēršļi;
26. norāda, ka nabadzība un bezdarbs jo īpaši smagi skar vientuļās mātes, kurām ir bērni invalīdi;
27. uzskata, ka ir jānosaka īpaši atbalsta pasākumi, lai rūpētos par tām personām ar invaliditāti, kuras pieder grupām ar zemākiem ienākumiem, nodrošinot viņiem vienlīdzīgu piekļuvi IST un nepieļaujot, ka veidojas jauni sociālās atstumtības veidi;
28. norāda, ka stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus nodarbinātības jomā nevar sasniegt bez sieviešu vērienīgas līdzdalības un ka sievietes nevar būt pilnvērtīgi līdzdalīgas, ja netiek pietiekami atzīts viņu aprūpes darbs.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.5.2011
Galīgais balsojums	+: 29 -: 0 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Roger Helmer, Jacek Włosowicz